

د افغانستان د سياست په اړه د امریکا اندېښنه

د افغانستان په کارنو کې د امریکا د ولسمشر ډونالد ټرامپ ورسټی. څرگندونې په ډاگه کوي، چې د ده زړه د افغانستان له جگړې سوړ شوی او په دې برخه کې د امریکا د جنګي سياست د تغیر غوښتونکی دی. د (ان بي سي) خبري شبکې په خبره: «د امریکا ولسمشر ډونالد ټرامپ تر خپلو مشاورینو، چې په افغانستان کې د امریکا د ستراتیژیکې جگړې مسؤلیت پر غاړه لري، خپه و او په هغه غونډه کې یې، چې په سپینه مانی کې په کم رنگی ترسره شوه، د امریکا د لوی نظامي قوماندان د ایستلو وړاندیز وکړ.»

په هغه غونډه کې، چې د جولای په ۱۹مه تر سره شوې وه، ډونالد ټرامپ څو ځله د جنرال نیکلسون د تبدیلی وړاندیز وکړ. نیکلسون په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو قوماندان دي، چې د افغانستان په جگړه کې بریالی نه و او د ځینو لوړ رتبه امریکایي چارواکو په خبره، دغه امریکایي قوماندان په افغانستان کې د امریکا موخه نه ده پوره کړې، خو پنتاګون په افغانستان کې د خپل شتون د دوام په لټه کې دی.

د ځینو چارواکو په خبره، ټرمپ له دوو ساعتو ډېر د دې موضوع په اړه بحث او خبرې وکړې او د ناپو له متحدانو نه یې په دې برخه کې شکایت درلوده. دا واقعیت دی، چې په افغانستان کې د امریکا مبارزه د افغانستان پر معدني شتمنی د تسلط یوه برخه ده؛ ځکه د امریکا لوړ رتبه جنرال له افغانستانه د ځواکونو د ایستلو په اړه د امریکا د ولسمشر له طرحې شکایت لري.

د افغانستان مسئله د ترامپ او ملي امنيت د مشاور «مک ماستر» تر منځ په يوه ښکېل ټکي بدله شوې ده. د يوې نامعلومې سرچينې په خبره، چې له «ډيلي کولر» ويب سايت نه يې نقل قول کړی دی: «د امريکا ولسمشر چې د کوم کار لپاره هر تصميم نيسي، مک ماستر يې مخالفت کوي.» همدارنگه د يوه پخواني مقام خبرو ته په کتو، چې په يوه مرکه کې يې وويل: «ترامپ له افغانستان او سوريې نه د امريکايي ځواکونو د وتو غوښتونکی دی؛ خو مک ماستر غواړي، چې په دغه دواړو هېوادو کې جگړه نوره هم سخته شي. په همدې ترتيب ترامپ د چين په قضيه کې د تعامل غوښتونکی دی، خو د ملي امنيت مشاور يې دا معامله نه غواړي.»

همدارنگه ترامپ د سولې په قضيه کې د تعامل غوښتونکی دی، خو مشاور يې داسې نظر نه لري. لکه څنگه چې پوهېږئ د ايران پر قضيه کې د امريکا د خلاصون په غونډه کې بحث او د نظر تبادلې وشوه؛ خو مک ماستر ونه غوښتل، چې امريکا دې د ايران له قضيه خلاصون ومومي. دی زموږ د سترگو پر وړاندې حيران شوی دی، فقط حيران.

په حقيقت کې موږ د ترامپ د ملاتړ او امنيتي موسسو تر منځ د دغو مختلفو سياستونو د مبارزې شاهد يو. افغانستان د هغه پراخه شواهدو پر اساس، چې د امريکا د ناکامۍ په اړه دي، د بحث وړ يوه نقطه باندې بدل شوی دی. د امريکا په ملاتړ د کابل رژيم د افغانستان د دې ټول پراخوالي په لرلو سره پر نيمايي دولت تسلط او کنټرول لري او ډېری مجاهدين د افغانستان د نظام پر وړاندې د جگړې په لیکو کې پرمختگ کوي.

افغانستان له حياتي او ستراتېژيک پلوه د امريکا لپاره ډېر مهم رول لوبوي. لکه څنگه چې دا مرتفع هېواد د اسيا د جنوب، مابين او غرب تر منځ پروت دی، چې د نورو هيوادونو د گواښلو او پر هغوی د تسلط لپاره په دې پراخه او مهمه سيمه کې مناسبې اډې ليدل کېږي. نو پر دغه اساس روسيه او چين د دغه هېواد په شمال کې پراته دي، خو د افغانستان تر شا يواځې امريکا ده، چې د خپلو موخو د پوره کولو لپاره په دغه هېواد کې جنگېږي؛ خو د افغانستان مخلص مسلمانان د کفارو پر حاکميت هېڅکله راضي شوي نه دي او نه به راضي شي.

عثمان طه

۲۰۱۷م، د اگېست ۱۵مه